

HEDESELSKABETS TIDSSKRIFT

Oplag: 19.600

Nr. 6

15. maj

71. årg.

UDGIVET AF DET DANSKE HEDESELSKAB

1950

Plej og pas Deres Haar

Et smukt, velplejet Haar er et Plus for enhver Mand. Det er let at opnaa ved Hjælp af CREMOSAN Haar Tonicum og en Smule daglig Omhu. Massér blot Hovedbunden med CREMOSAN, saa kan De ligefrem mærke, hvordan det frisker og stimulerer. Det er paa den Maade, man holder Liv i Haarets naturlige Grokraft, og samtidig kommer Haaret til at ligge blødt og smukt.

CREMOSAN

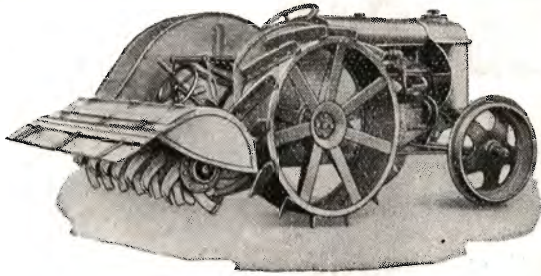
HAAR - TONICUM

Faas let fedtende eller uden Fedtstof. Pr. Flaske Kr. 3.85.

A/S FABRIKEN NOMA — KØBENHAVN S.

Den danske jordfræser

leveres i 3 størrelser:

Traktorfræseren

til kultivering af mose- og engarealer eller til arbejde i større plantager og i det almindelige landbrug, hvor man ønsker en intensiv behandling af jorden, samt

D. P. 60 og D. P. 50

tohjulede gartnerfræsere, som kan ommonteres til traktorer og anvendes i forbindelse med andre redskaber som plov, kultivator m. m.

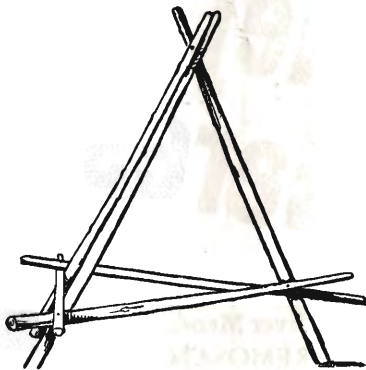
Aktieselskabet

CHR. ANDERSENS MASKINFABRIK

Holbæk - Telf. 52 . 752 . 1239 - Telegram-adresse: Acam

Stativer

til tørring af hø og frosgrøder
af runde granrafter

Mål: Ben og tværlægter $3\frac{1}{2}$ al. \times $1\frac{1}{4}$ -2" top.
Stativerne kan slås sammen under transport og opbevaring.

Pris: 4,50 kr. pr. stk.

Hedeselskabets flyvende Korps, Viborg,
telf. Viborg 1583

Aktieselskabet

GYRO

Skive Jernstøberi
og Maskinfabrik

Røde
drænrør
2"-12"

- Fredenshøj
- Teglværk

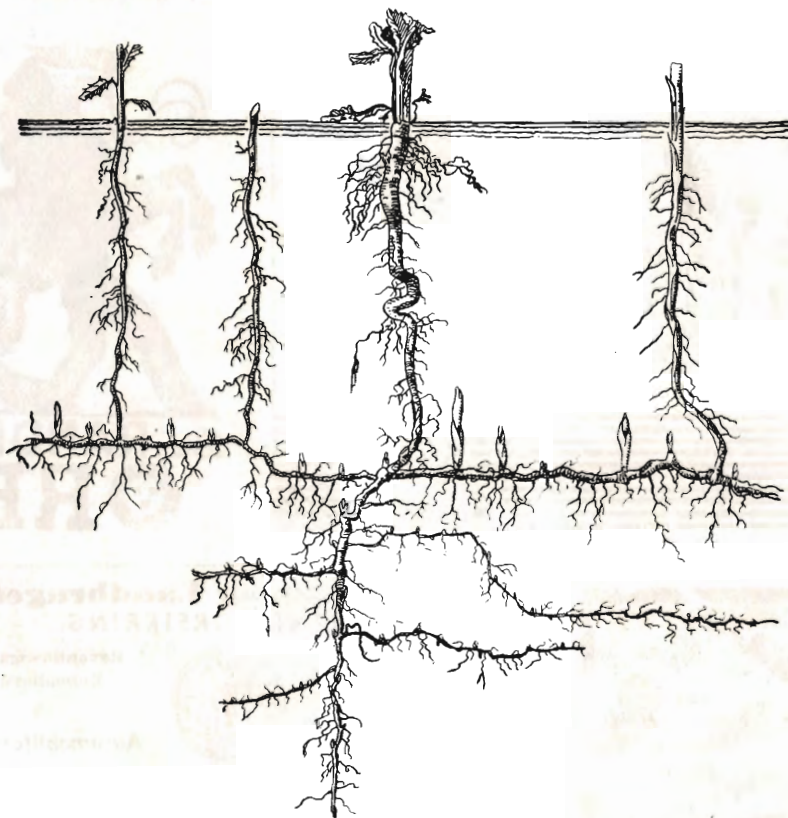
Aabenraa . Telefon 2127

Kloakrør — Landbrugsrør
Monierrør — Spidsbundsør
Mærket \triangle 33, leveres overalt

Hovedkontor tlf. Ringsted 468
Fabrik: Hedehusene, telef. 18
— Birkerød — 468

Ringsted Cementvarefabrik og Tømmerhandel A/S

„Hvo ukrudt luger,
må luge det op med trævl og rod”,

— men dette lader sig ikke gøre for tidslens vedkommende. Læg mærke til dette rodsystem med de stærkt forgrenede **formeringsrødder**, de mange **formeringsknopper** og de dybtgaaende **sænkere**, der henter vandet op fra undergrunden. Rødderne gør tidslerne sejglivede, og dog kan de dræbes. En sprøjtning med

DICOTOX

ødelægger tidslens overjordiske dele og svækker stærkt dens kraftige rodsystem, så at eventuelle nye skud bliver meget svage.

DICOTOX kan bestilles hos vore forhandlere over hele landet

DET DANSKE GØDNINGSS-KOMPAGNI A/S

AKTIESELSKABET FOR KEMISK INDUSTRI

Aktieselskabet

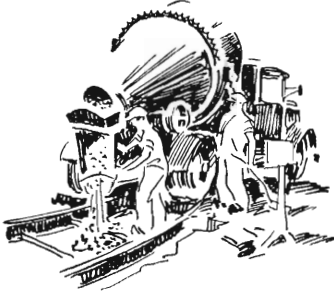
BRØDRENE BRINCKER

Greisdals Hammerværk pr. Vejle — Grundlagt 1867

Specialitet: Tørvegrebe, tørvspader, drænværktøj, lyngleer.

Alle slags grebe, forke, spader, roehakker, høstleer og haveredskaber leveres med fuld garanti.

Til betonarbejder, der haster

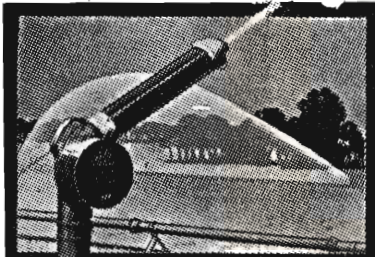

SUPER RAPID CEMENT

Hærdner også i kulde betydeligt hurtigere end almindelig Portland-Cement

Brug **RANDERS ØREB**

VANDINGSANLÆG TIL LANDBRUG

20-årigt Erfaring i Projekttering og Fabrikation
Følges Manualer og Bøger

Telefon 59 C. H. CLAUSEN, Broager

Mejerlernes og Landbrugets ULYKKESFORSIKRING

Telefon 14350
Gensidigt selskab

Reventlowsgade 14
København V.

Ansvarsforsikring

Automobilforsikring

A/S SØNDERJYDSK FRØFORSYNING

Frøavl & frøhandel

Aabenraa

Telefon 3047

H. Struers chemiske Laboratorium

Apparater
Instrumenter
Glasvarer
Kemikalier

Leverandør
til hede-
selskabets
laboratorier

AARHUS
4748

KØBENHAVN
C 1402

ODENSE
3602

Røde

DRÆNER

fra 2"-12" haves
altid på lager.
Forlang tilbud.

» Sofienlund «

Teglværk.

Telefon 10 Ulstrup.

AERGLIT
DANSK SIKKERHEDSPRÆNGSTOF

Hedeselskabets

Tidsskrift

Nr. 6

15. maj 1950

71. årg.

Indtrædende medlemmer indtegnes hos selskabets forretningsførere. Medlemsbidraget er enten årlig mindst 5 kr. eller en gang for alle mindst 100 kr. Større bidrag modtages gerne. Tidsskriftet udgår ca. 16 gange årligt og sendes uden vederlag til selskabets medlemmer. Annoncer bedes sendt til Hedeselskabets hovedkontor, Viborg. Annoncepris 40 øre pr. mm. Oplag 19.600 eksemplarer.

Indhold: Den 7. nordiske skovkongres. — Rødgranens produktionsforhold på den midtjydske hede. — Lævirkning. — Hedeselskabets forretningsførere. — Fra hedeselskabets grundforbedringsvirksomhed. — Nye plantagearealer. — Mindre meddelelser.

DEN 7. NORDISKE SKOVKONGRES

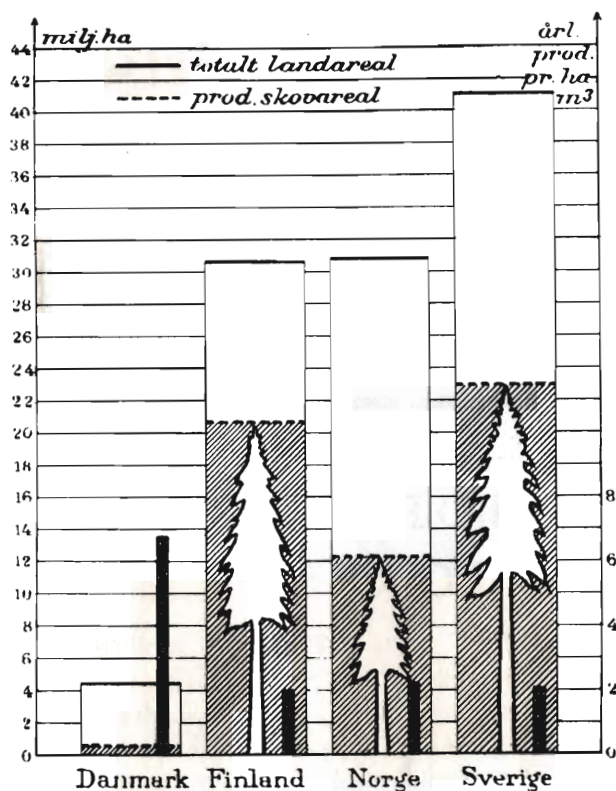
I dagene den 22.—25. maj afholdes den 7. nordiske skovkongres i Danmark med deltagelse fra Finland, Norge og Sverige. Med de danske deltagere ventes ca. 800 forstmænd og skovejere at deltage i kongressen. Arrangementet er meget omfattende og tilrettelagt af Nordisk Skovunions danske repræsentation, hvis formand er professor, dr. polit. *Howard Grøn*.

Kongressen åbnes den 22. maj i Aarhus under meget festlige former. Aabningshøjtideligheden foregår i Aarhus universitets aula i overværelse af kong Frederik.

Afslutningen finder sted i København den 26. maj, hvor landbrugsministeriet er vært ved en middag hos Wivex.

De mellemliggende dage bliver travle ekskursionsdage. Der er således den 23. maj 8 forskellige ekskursioner at vælge imellem i Jylland, den 24. maj er der 7 at vælge imellem på Fyn og den 25. maj er der igen 8 ekskursioner på Sjælland.

Det er især 3 Hovedemner, nemlig skovbrugets kulturteknik, tyndingshugst og drift af småskove, som disse ekskursioner søger at belyse så indgående som muligt. To af ekskursionerne den 23. maj er henlagt til hedeselskabets plantagedistrikter, henholdsvis syd for Herning (Birkebækkomplekset) og vest for Vejle (Vorbasseegegnen). Syd for *Herning* er emnet: de jydske hedeegnes landskabsmæssige og landøkonomiske forvandling gennem det sidste århundredes tilplantnings- og opdyrkningsarbejde samt kulturteknik og bevoksningspleje i hedeplantagerne på middelgod til ringe jordbund. På *Vor-*

Billedet viser det samlede landareal for Danmark, Finland, Norge og Sverige, og ved skravering og træer vises, hvor stor en del af dette areal, der er bevokset med skov. For Danmarks vedkommende er det så lidt, at der ikke indenfor skraveringen har været plads til at anbringe et træ. De lodrette bjælker angiver størrelsen af den årlige produktion pr. ha af det skovbevoksede areal. Her er til gengæld bjælken så stor for Danmarks vedkommende, at den slet ikke kan rummes indenfor arealfiguren. Vi ligger i dansk skovbrug på herved den tre-dobbelte produktion pr. arealenhed af, hvad der opnås i vore nordlige nabolande.

basseegnen er emnet: kulturteknik og bevoksningspleje i hedeplantager på relativ god jordbund samt anvendelse af løvtræ i hedeplantagerne.

Ekskursionen den 23. maj til Herningegnen indledes på Hørbo-lunde bakke, hvor direktør *Niels Basse*, hedeselskabet, giver en kort redegørelse for hedeegnenes udvikling.

Dansk skovbrug er berømt for sin højtstående kulturteknik, men samtidig berygtet for de meget store beløb, der ofres på skovenes foryngelser. I vore nabolande har man hidtil hovedsagelig

bygget på, at skovene skulle forynge sig selv, men det tager lang tid. Man er derfor nu, som forlængst sket i Danmark, også dér ved at gå over til kunstige kulturforanstaltninger. Problemet er, om det kan gøres så billigt, at det kan betale sig.

Den særlige danske tyndingshugst, der har sin oprindelse fra den berømte statsminister og forstlige foregangsmand, C. D. F. Reventlow, er kendt blandt skovbrugere verden over. Den er et barn af den kunstige kulturteknik. Når man ved denne opelsker ensartede, tætte bevoksninger, må man også videre frem igennem disse bevoksningers liv regulere væksten ved rationelle tyndingshugster.

Herom har man endnu ikke så stor erfaring i vore nordiske nabolande som i Danmark, derimod har man i Norge, Finland og Sverige fra det offentliges side truffet langt videregående foranstaltninger for at hjælpe ejerne af småskove og skovparceller til mere rationel skovdrift, end det hidtil har været tilfældet i Danmark. Her har vi meget at lære af vore nabolande. Vore småskove dækker et areal på 90 000 ha, det er derfor af betydning for den nationale balance, at småskovene bringes til fuld produktion. I så henseende mangler der betydeligt.

Som det fremgår heraf, har kongressen et alvorligt arbejdsprogram for sig. Nogen festlighed skal der dog også være, når skovfolk mødes i den nyudsprungne danske bøgeskov. I Aarhus søges feststemningen tilvejebragt ved fremførelse af en kantate med musik komponeret af organist Carl Schousboe, Lyngby, og tekst forfattet af skovrider Jørgen Abell, Hvidkilde. Endvidere bliver der modtagelse på Aarhus rådhus. Også på Københavns rådhus bliver der en festlig modtagelse.

— — —

Det danske Hedeselskab byder den nordiske skovkongres velkommen, og håber på, at de mange fremmede forstmænd må opleve nogle udbytterige dage i det smukke danske forår.

Hedeselskabets forstmænd har gennem årene hentet utallige impulser ved besøg og studierejser i de nordiske lande, og vore nabolandes forstmænd har været hyppige og kærkomne gæster hos hedeselskabet. Når en nordisk skovkongres nu for første gang efter den ulykkelige besættelse igen samler et større antal nordiske forstmænd i Danmark, er det gamle stærke bånd, der knyttes endnu fastere — til gavn og glæde for forstmændene og skovbrugere i de nordiske lande.

Rødgranens produktionsforhold på den midtjydske hede.

Af skovtaksator *West-Nielsen*.

Da hedeselskabets plantningsafdeling i efteråret 1948 oprettede en fast planlægningsinstitution var hensigten ikke alene den at få opmålt og registreret plantagerne, såvel egne som private, men man anså det også for betydningsfuldt at komme til nærmere klarhed over de vigtigste træarters vedmasse- og produktionsforhold, specielt rødgranens, blandt andet for med større sikkerhed at kunne skønne over hvor store træmængder markedet i de kommende år må regne med fra plantagerne.

Til opnåelse af dette havde jeg oprindeligt tænkt at oprette et antal observationsenheder fordelt over forskellige aldersklasser og boniteter og i disse foretage taksationer hvert 10. år og føre regnskab med hugsten, men på en ekskursion i hedeselskabets plantager på Djursland traf jeg skovrider J. A. Løvangreen, der i stedet tilrådede mig at foretage stammeanalyser i et antal mindre typebevoksninger og derved finde tilvæksten for en årrække tilbage. Man fik da et resultat med det samme og behøvede ikke at vente 20 år eller mere for at opnå det samme resultat.

Det lød besnærende, og jeg besluttede straks at gøre et forsøg med skovfyrren på Djursland (se Hedeselskabets Tidsskrift, 15. nov. 1949). Under arbejdet hermed blev det ret hurtigt indlysende, at en tilvækstundersøgelse af denne art ville blive uoverkommelig, hvor-

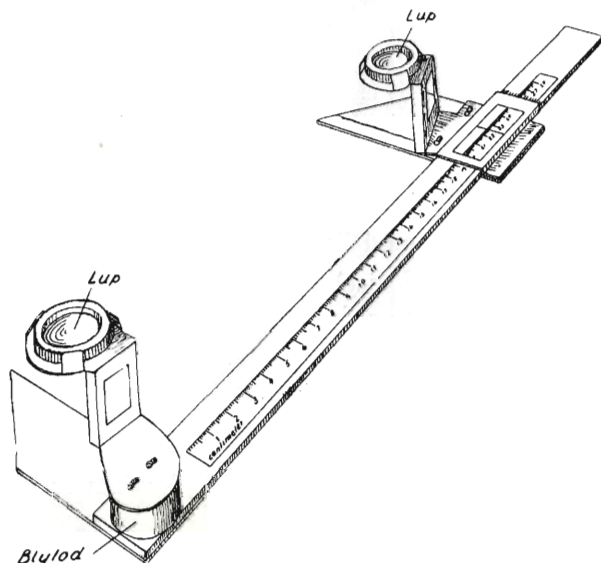

Fig. 1.

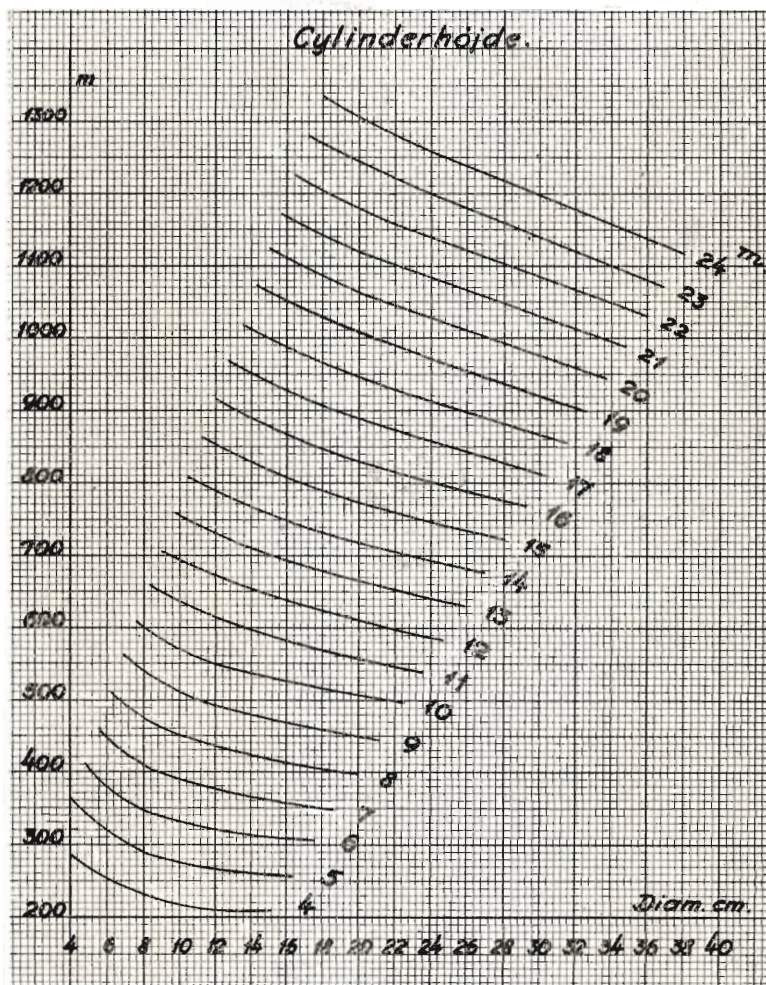

Fig. 2.

for jeg ved planlægningsarbejdet for de store plantageområder omkring Herning gik over til at benytte en simplificeret form for stammeanalyser, der vil fremgå af det følgende. Ved denne simplificering opnåedes så store tidsmæssige besparelser, at der af hensyn til en fyldestgørende repræsentation af alle aldersklasser og boniteter kunne blive råd til at forøge såvel antal af typebevoksninger som antallet af prøvetræer i hver af disse.

TAKSATION OG STAMMEANALYSER I TYPEBEVOKSNINGER

For at modvirke et eventuelt tendensiøst valg af typebevoksninger blev disse udvalgt hjemme på kontoret.

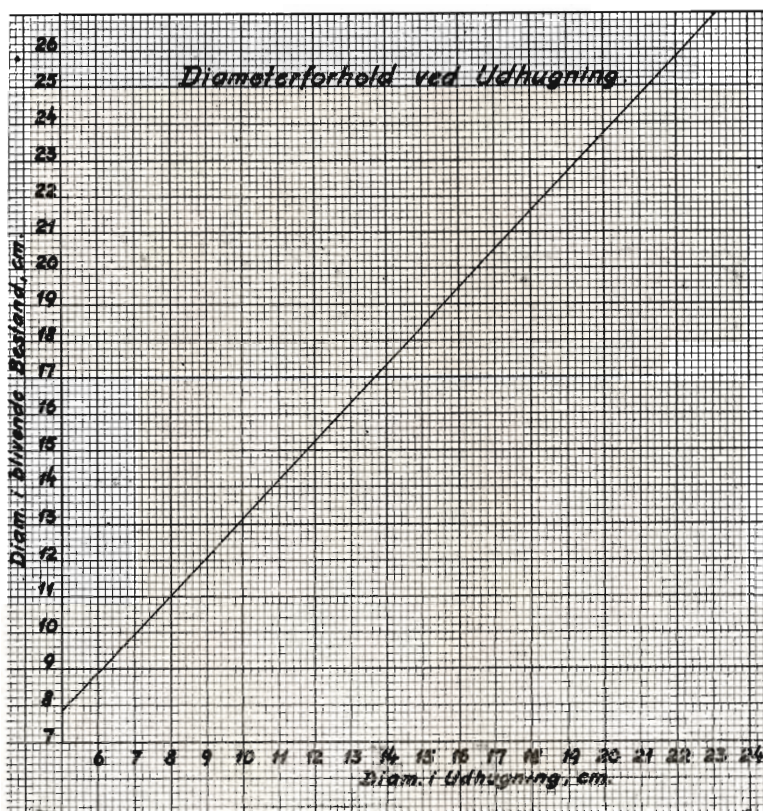

Fig. 3.

Af mangel på tilstrækkelig mange bevoksninger af god bonitet og bevoksninger over 80 år er materialet suppleret med enkelte prøveflader andre steder fra, og fordelingen til plantager og boniteter var herefter således:

Birkebæk	plantage	36	prøveflader	bon. 3	7	prøveflader
Harreskov	«	36	«	« 4	15	«
Skarrild	krat	7	«	« 5	22	«
Hesselvig	«	18	«	« 6	49	«
M. B. Bruun	«	15	«	« 7	42	«
Slauggaard	«	16	«			
Feldborg	«	5	«			135 prøveflader
Fromseier	«	1	«			
Stilde	«	1	«			
<hr/>						
135 prøveflader						

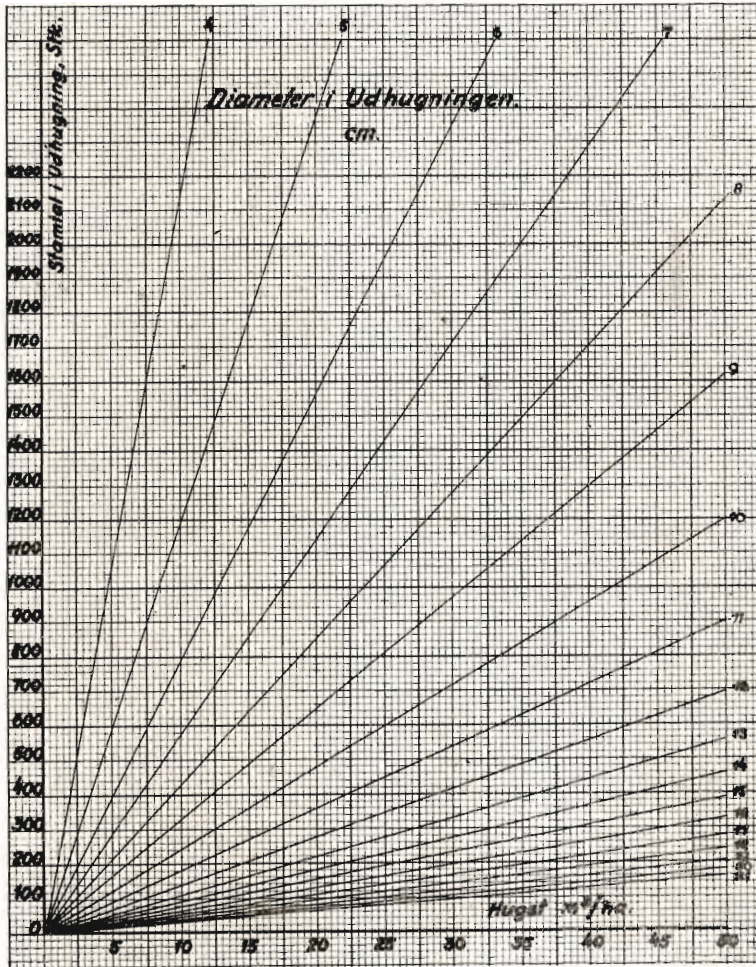

Fig. 4.

Ved prøvefladernes placering i bevoksningerne blev der taget hensyn til, at vækstbetingelserne var nogenlunde ensartede over hele prøvefladen. Om bevoksningen var mere eller mindre regelmæssig og sluttet, blev der derimod lagt mindre vægt på, medmindre man nærmede sig ydergrænserne i så henseende.

Prøvefladerne, der gennemsnitlig er på $\frac{1}{2}$ ha, fik form som et rektangel eller et trapez (med en side vinkelret på de parallelle sider). Ved udstikningen benyttedes boussole eller vinkelspejl og landmålerstokke. Prøvefladens sider blev opmålt med stålmålebånd. Alle stammer i prøvefladen blev klippede, hvortil benyttedes norske ståkluppe (Bjørnrud og Arnstad). Vedmasseberegningen blev foretaget diameterklassevis.

Udvælgelsen af prøvetræer foregik på den måde, at der i hver prøveflade blev udtaget 6 træer, to med diameter som prøvefladens middelstammegrundflade og 2 på hver side heraf med 1—2 eller 3 cm's spring afhængig af bevoksningens diameterspredning. På alle prøvetræer udførtes formtalsbestemmelse (1 eller $\frac{1}{2}$ m sektioner efter stammernes størrelse) og målt højdetilvækster et passende antal år tilbage. Desuden tilstræbtes der ved udtagelsen at finde typiske middeltræer for de diameterklasser, de repræsenterede.

Ved målehøjde blev udtaget skiver, som blev glattet på en maskinhøvl og bragt hjem til nøjere analyse. Hertil blev benyttet en særlig konstrueret skydelære (fig. 1), der består af en trælinial påklæbet en målestok med fin milimeterinddeling og 2 arme af gennemsigtigt plastik, en fast og en forskydelig, hver påmonteret en lup. På den forskydelige arm er der i en rektangulær udskæring indsat en glasplade med en fin delstreg. For hvert udhugningsår, der havde interesse, målt diameteren ved korsvis klupning med skydelæren (i cm med 2 dec.) og samtidig noteredes antallet af årringe, der svarer til alderen over brysthøjde samt antallet af år, træet har stået i stampe, efter at det har nået denne højde. Nedenfor gengives bogføringen og beregningen for et enkelt træ:

År	Ved 1,3 m		Højde m	Cylinder- højde	Masse m ³	Tilvækst på		
	diam. cm	grfl. m ²				masse m ³	højde m	diam. mm
Bark	20,23	0,0321	16,60					
F. 1950	19,22	0,0291	16,60	874	0,2543			
44	18,25	0,0262	15,70	828	0,2169	0,0374	0,90	9,7
40	17,82	0,0249	14,70	773	0,1924	0,0245	1,00	4,3
36	17,11	0,0230	13,55	717	0,1649	0,0275	1,15	7,1
31	15,95	0,0200	11,85	627	0,1254	0,0395	1,70	11,6

57 år ved 1,3 m, trametes.

Ved beregningerne er anvendt kurvesystemet (fig. 2) for cylinderhøjderne, der er et produkt af formtal og højder. De i prøvefladerne udtagne repræsentative træer, hvorpå der som ovenfor nævnt er foretaget formtalsbestemmelse, udgør grundmaterialet hertil.

Fra middeltræets tilvækst (gennemsnittet af de 6 prøvetræers tilvækst) fås nu tilvæksten pr. ha ved at multiplicere med prøvefladens stamtal pr. ha. I de uduhuggede bevoksninger volder det in-

Anvend tørvestrøelse ved dræning ...

Paa jorder med flintsandet undergrund kan en tilsanding af drænrørene forebygges ved anbringelse af et lag tørvestrøelse („hundekød“) omkring stødfugerne, ligesom tørvestrøelse med fordel benyttes ved dræning i stiv lerjord. Spørg hedeselskabet.

AKTIESELSKABET SKARREHAGE MOLERVÆRK

Aarhus Privatbank

Stiftet 1871

Aarhus: Hovedkontor
København: Nygade 1

Aktiekapital og Reserver
andrer ca. 19,3 Mill. Kroner

Skive Discontobank

Kontortid 9-12 og 2-5

Filial i Haderup

Røde Drænrør

indtil 16" diameter

A/S Hvorslev Teglværk
pr. Ulstrup - Telefon 67 Ulstrup

og Regnen kommer ...

naar og hvor
De ønsker det
fra

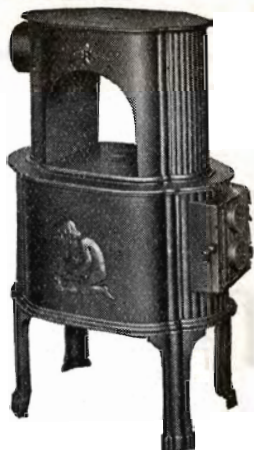
VANDINGSANLÆG

-omgaaende Levering
-forlang Brochure,

DANSK VANDINGS INDUSTRI
PROJEKTERING . FABRIKATION
INGENIØR HOLGER ANDERSEN
SNOGHØJ FREDERICIA . TELEFON ERRITSØ 44.V.

Ny telefon: Erritsø 125

RIBE *Brændeovne og Tørveovne*

Brændekaminer Brændekomfurer

Moderne emaillerede
Rundtræk-Kaminer
i mange Typer og Størrelser.
Ovne & Komfurer.

Bygnings-Støbegods
RIO Radiatorer
Ribe Centralvarmekomfurer

Brochure sendes paa Forlangende

A/S RIBE JERNSTØBERI · RIBE
GRUNDLAGT 1848 · TELEFON · RIBE 261 (3 LINIER)

Børnelammelses- og ulykkesforsikring

Den gensidige
Landbo-Sygeforening

Vesterbrogade 15
København V.

Telef. 6659 - 5974

**Brunkul
Mergel
Kalk**

H. Theut

VIBORG - Tlf. 1580 . 1559

Handelsbanken i Viborg

Filial af Aktieselskabet
Kjøbenhavns Handelsbank

Kontortid: 9—15
Telefon 1500 (5 linier)

Kontor i Karup

Ellidshøj Kridt- & Kalkværk

af C. M. Christiansen, Århus

Telefon Ellidshøj 4 og Århus 7312

Fabrikation af jordbrugskalk samt foderkridtmel

Viborg Byes og Omegns Sparekasse

Telefon 1400 (3 lin.)

Sct. Mathiasgade 68
Kontortid: Kl. 9—15

Eneforhandler

søges for svensk kvalitetsprodukt

For introduktion af det svenske træ-
imprægneringsmiddel Antrosol på
det danske marked søges enefor-
handler med salgsorganisation, for-
trolig med valutadispositioner.

Henvendelse direkte til

Aktiebolaget ANTROS
Strandvägen 41, Stockholm

Traktorer - Redskaber - Landbrugsvogne - Automobiler
Reserve dele - 1. Kl. Værksted - Tilbehør
Aut. Ford-Forhandler

A. Philipsen & Co.

Tlf. 532

Vesterbrogade 7

Tlf. 1064

AALBORG TAFTEL AKVAVIT.

gen vanskeligheder at føre tilvæksten tilbage, besværlighederne melder sig først, når det drejer sig om bevoksninger, der har været gennemhugget een til flere gange i det tidsinterval, der skal undersøges. En nødvendighed er det da at kende stamtallet før hugst i udhugningsårene. For at finde frem hertil har fremgangsmåden været denne:

På grundlag af diametertilvækstbestemmelserne fra stammeanalyserne findes først bevoksningens diameter efter hugst i udhugningsårene. Ved hjælp af fig. 3, der er udarbejdet på grundlag af et antal direkte udhugningsmålinger, og som viser forholdet mellem udhugningens og den blivende bestands diameter, kan man derefter finde udhugningens diameter. Hedeselskabets faste prøveflader har jeg ikke ment at turde anvende hertil, da der ofte her er ført en mere aktiv hugst, end den på distriktet ellers anvendte, således som følgende sammenligning viser:

	Efter hugst		Hugst		
	diameter	stamtal	diameter	masse	stamtal
Distriktets alm. udhugning... 10 målinger	14,8	1517	11,3	16	385
Prøvefladeudhugning 10 prfl.	13,8	1590	12,5	30	400

Endelig kan man af fig. 4 finde stamtallet ud fra hugstmassen og dennes diameter. Hugsten, der kun i regnskabet foreligger opgjort afdelingsvis, er forholdsvis overført til prøvefladen. Diagrammet er i overvejende grad bygget på tal fra hedeselskabets faste prøveflader.

Ved den hugstmåde, der sædvanligvis praktiseres, sker der ved udtyndingen en ændring af bevoksningens diameter, idet denne efter hugst er større end før hugst. Dette forhold bevirker, at prøve træernes middelgrundflade bliver større end bestandens før hugst, hvorved prøvetræerne repræsenterer bevoksningen mindre godt, og jo flere udtyndinger, der er tale om, des større bliver misforholdet. Dette har man søgt at råde bod på ved at oplægge en på grundlag af erfaringstal udjævnet kurve (fig. 5), der viser diametervariationens indflydelse på tilvæksten, og derfra beregne reduktionsfaktorer, hvortil dog yderligere kræves, at man har nogenlunde rede på diameterændringernes størrelse. (Diameteren efter hugst \div diameteren før hugst).

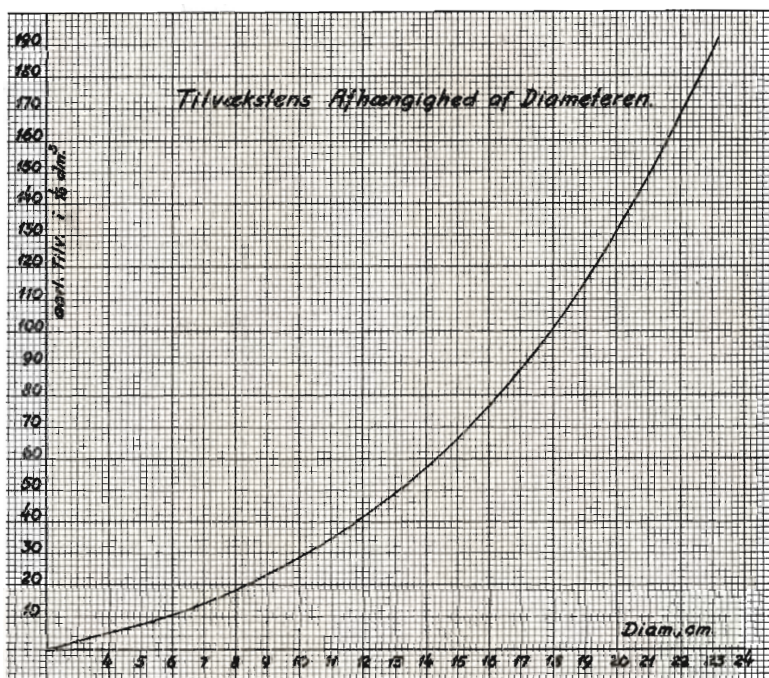
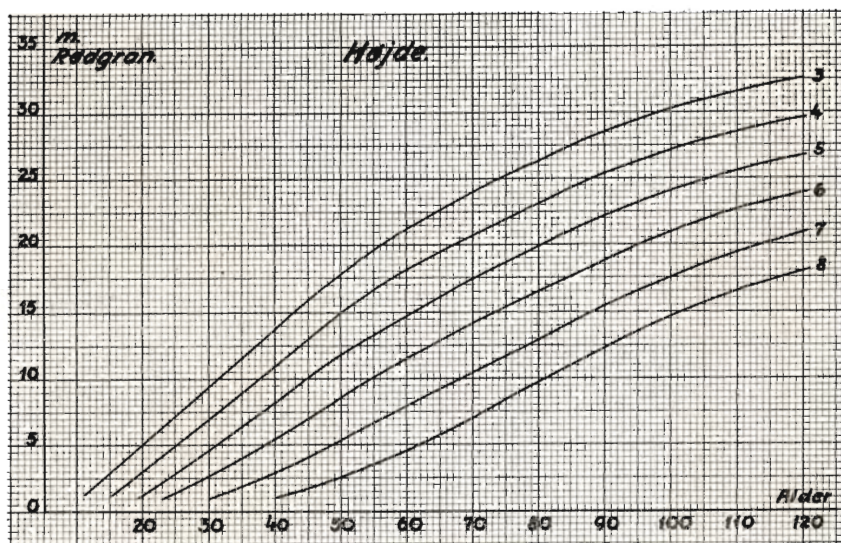

Fig. 5.

BONITETSSYSTEM OG UDARBEJDELSE AF KURVER FOR MASSETAL OG VEDMASSEFAKTORER

Formtallene. Som grundlag anvendtes ca. 600 formtalsbestemmelser, der først blev inddelt i diameterklasser og indenfor disse igen i højdeklasser. Dernæst er der for hver højdeklasse foretaget en grafisk udjævning med vægt efter iagttagelsernes antal. Cylinderhøjdesystemet (fig. 2) er udarbejdet for at lette beregningsarbejdet ved stammeanalyserne.

Højden. På millimeterpapir er i stor målestok grafisk oplagt højdekurver (gennemsnittet af de 6 prøvetræers højdetilvækster) for samtlige prøveflader. Systemet for inddeling i boniteter er lagt således, at bonitetskurverne går gennem de i Carl Mar. Møllers bonitetsvise tilvækstoversigter forudsatte højder ved 50 år. For hver samling af højdekurver, der grupperer sig om disse højder ved boniteterne 3 til 7, er for de tilsvarende prøveflader fundet gennemsnitsalderen ved 1,3 m's højde (alder fra frø minus alder over 1,3), og fra disse punkter tager kurverne da deres begyndelse. Iagttagelserne er talrigst ved boniteterne 6 og 7, hvorfor disse kurver er indlagt først. Fra 80 til 120 år er der kun få iagttagelser, og denne del af kurvesystemet må derfor tages med et vist forbehold, især for

boniteterne 3 og 4. Ved sammenligning med C. M. Møllers bonitetskurver ses, at disse flader væsentlig hurtigere af, allerede kort efter det 50. år kan dette forhold iagttages. Ligeledes er der en klar forskel på kurveforløbet i starten, idet tilvækstoversigtens kurver, hvad angår de laveste boniteter, viser et noget stejlere forløb. Endelig ses, at der i det foreliggende bonitetssystem efter det 70. år sker en svag sammentrængning af højdekurverne, hvilket begrundes således: Når rødgranen af lav bonitet er ved at komme i vækst, er der formentlig allerede ved at ske en tilbagegang i højdevæksten for de bedste boniteter, og materialet synes at vise, at højdevæksten for de laveste boniteters vedkommende efter 70 til 80 år er mindst ligeså stor, ja snarere overstiger højdevæksten for de bedste.

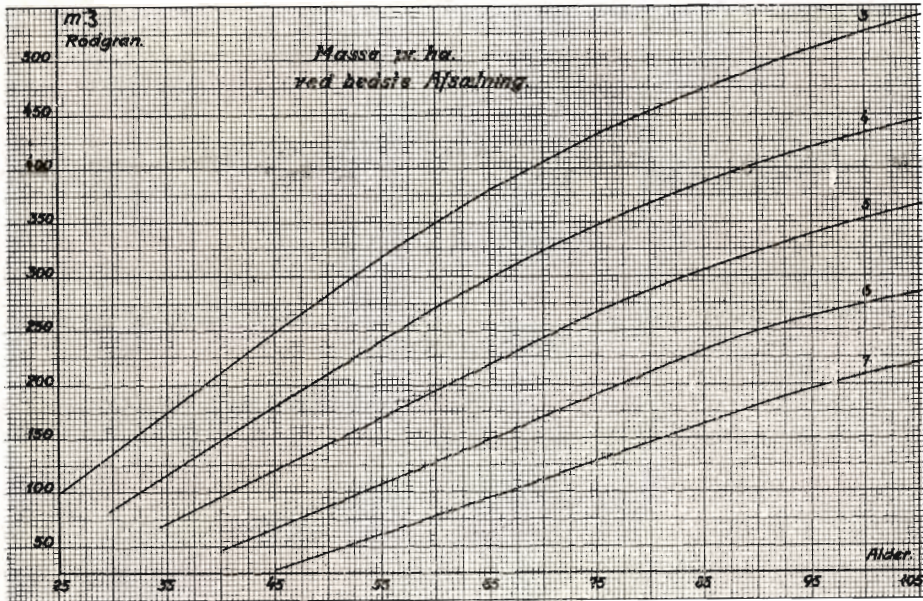
Grundfladen, diameteren og løbende tilvækst. Efter bonitering af prøvefladerne er disse først klassificeret i bonitetsklasserne 3 til 7 og herindenfor igen inddelt i aldersklasser, for hvilke der er udregnet middeltal for alder, bonitet, diameter, grundflade og løbende tilvækst. Herefter er kurverne for henholdsvis diameter, grundflade og løbende tilvækst udjævnet grafisk under hensyntagen til de enkelte punkters vægt (antal iagttagelser). Kurverne for bon. 5 og særlig for 6 og 7 ligger udmærket fast, dog med nogen usikkerhed over 85 år.

Vedmassen og stamtallet. Disse er udledt beregningsmæssigt af grundflade, diameter, formtal og højde og derefter oplagt grafisk.

Hugsten er fremkommet som tilvæksten minus vedmassestigningen.

Kurverne gælder alle for standpunkt midt mellem hugsterne. Massetallene er i m^3 salgbar masse ved bedste afsætning.

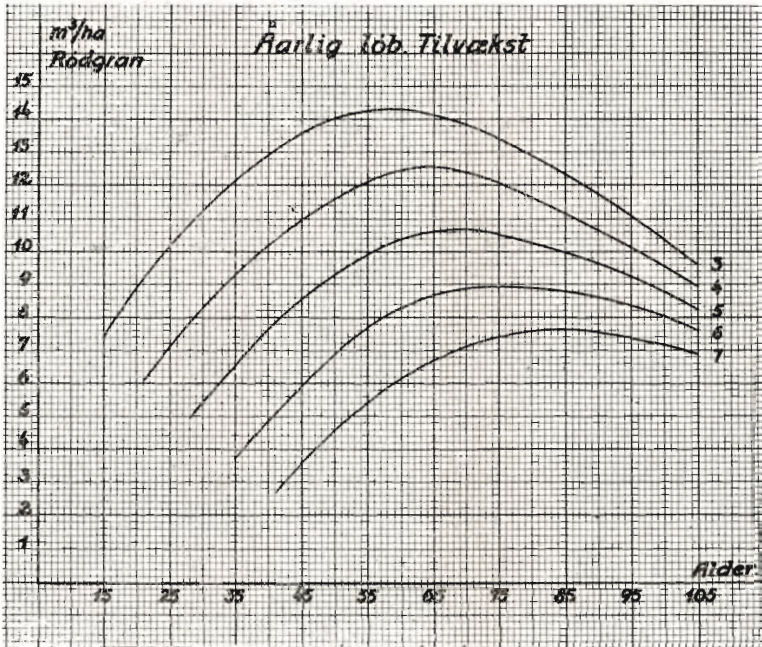
Plantagens navn	Antal prfl. stk.	Alder		Vækst- periode u. 1,3 år	Bonitet		Stamtal Stk.	Grundflade m ²	Vedmasse m ³	Diameter cm	Tilvækst		
		fra frø	o. 1,3		rå	ver.					akt.		
		år	år									m ³	m ³
Birkebæk	32	61	36	25	6,0	5,1	1870	18,8	118	11,7			7,0
Harreskov	32	65	39	26	6,1	5,2	1800	21,4	142	12,9			7,5
Skarrild krat.....	7	62	40	22	5,5	4,1	1610	22,9	156	14,6			8,1
Gennemsnit for plantagerne	71	63	38	25	6,0	^(50 år) 5,0	1810	21,1	133	12,7			7,3
Tilsv. tal fra C. M. Møllers oversigter..		63	41	22	6,0	^(50 år) 5,0	1240	21,6	138	15,1	6,8	7,1	10,1
Difference							+ 570	÷ 0,5	÷ 5	÷ 2,4			÷ 2,8
Difference i % af de målte prøveflader							+ 32	÷ 2,4	÷ 3,5	÷ 19			÷ 38

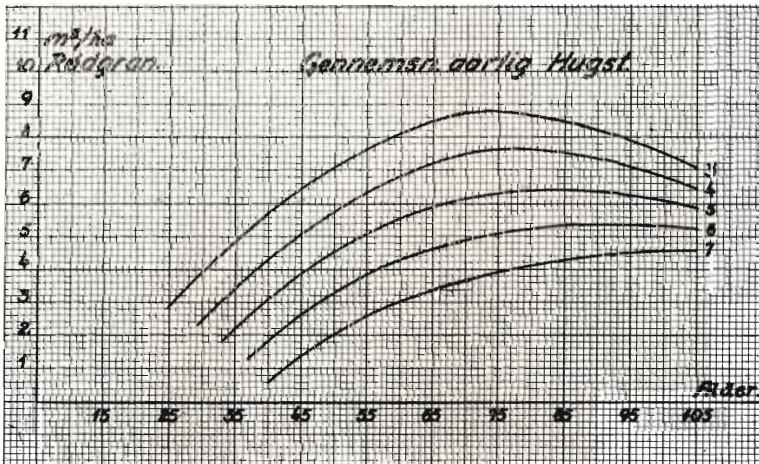
En direkte sammenligning af de forskellige massetal og vedmassefaktorer med professor Carl Mar. Møllers bonitetsvise tilvæksttabeller kan vanskeligt foretages, da det er forskellige bonitets-systemer, der er lagt til grund, men i skemaet side 126, der viser gennemsnitstal for 71 bevoksninger, boniteret efter C. M. M., ses, at der er en fin overensstemmelse hvad angår grundflade, masse og stampeperiode eller vækstperiode under 1,3 m. Dette er også tilfældet for tilvæksten efter rå og verificeret potentiel bonitet, hvorimod forskellen mellem den virkelige opgjorte tilvækst for ca. 10 år og aktuel tilvækst efter C. M. M. er påfaldende stor, men som sagt det er kun gennemsnitstal, der her er sammenlignet. Med hensyn til selve kurveforløbet ser der ud til at være iøjnefaldende forskelle, således synes de foreliggende kurver for vedmassen og især for grundfladen at vise en væsentlig større stigning end der er tale om i de bonitetsvise tilvæksttabeller. Det er også tilfældet for den løbende tilvækst, hvor kulminationen indtræder senere. Stamtalsafviklingen i de undersøgte områder er langsommere, hvilket har givet sig udslag i en mindre diametertilvækst.

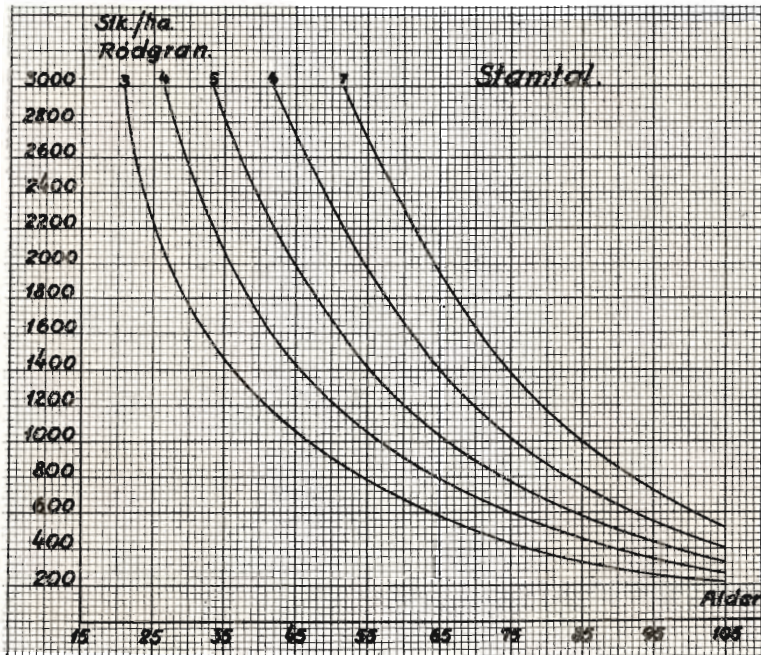
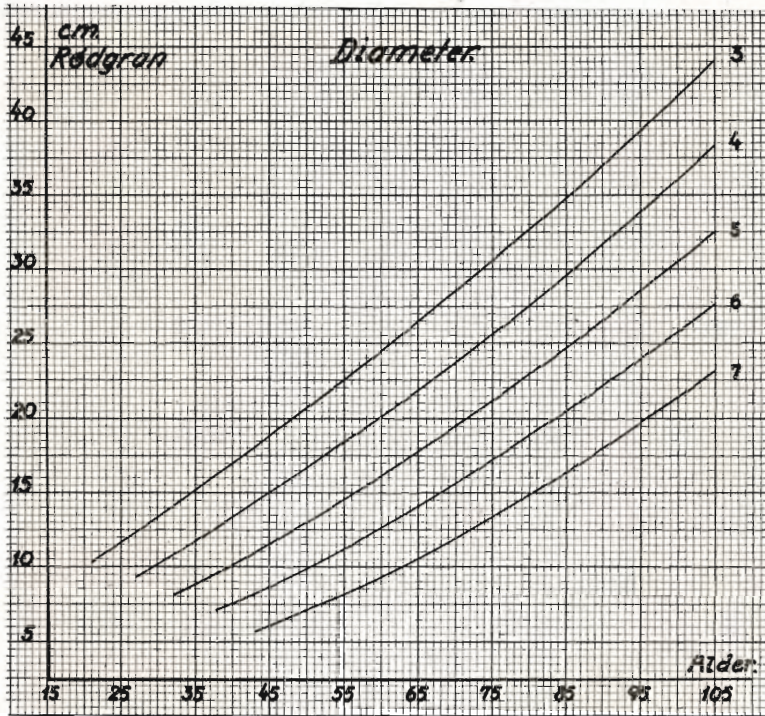
LIDT OM TILVÆKSTUNDERSØGELSENS NØJAGTIGHED

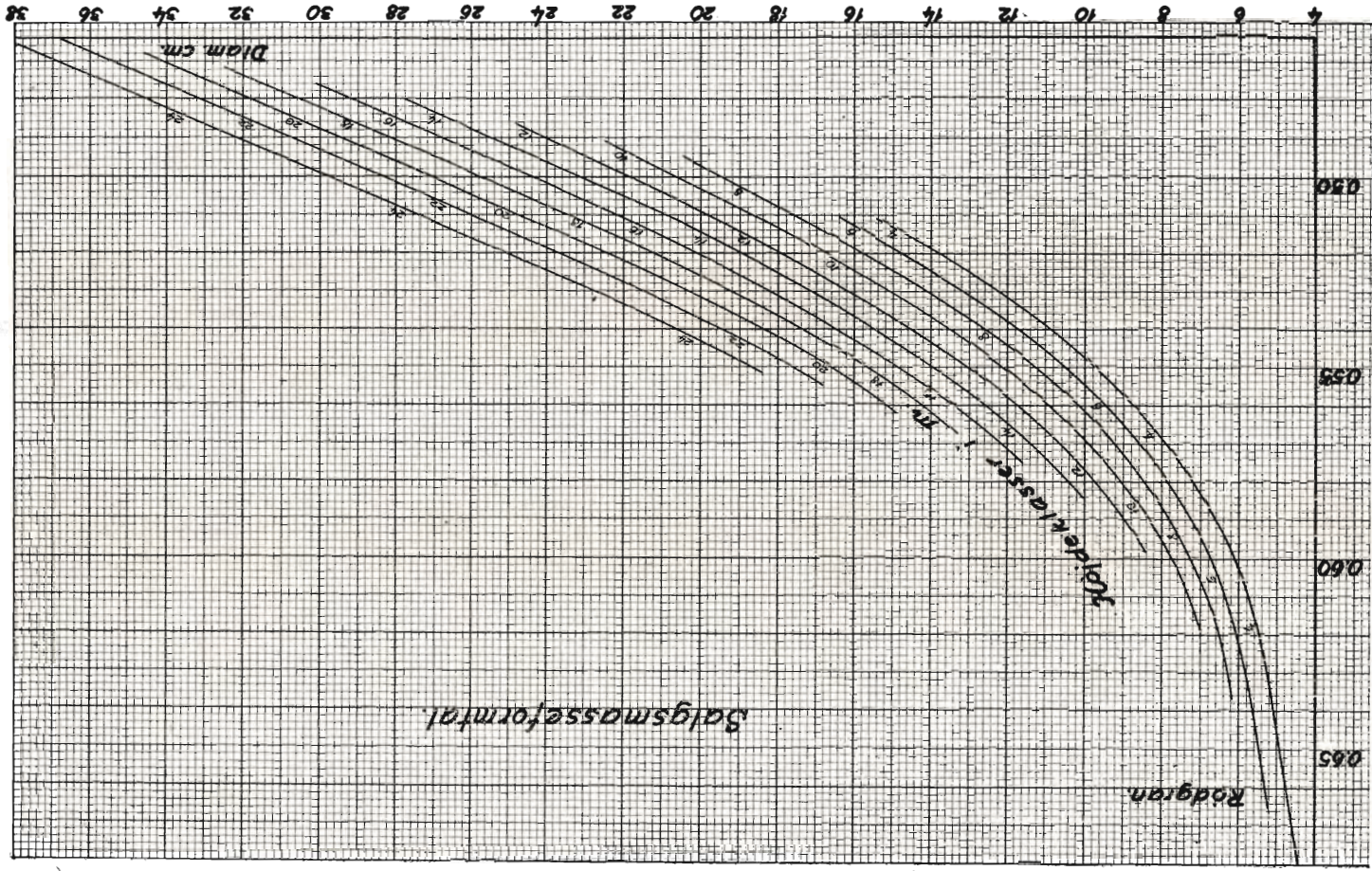
Et forsøg på at beregne nøjagtigheden af den omtalte metode til tilvækstbestemmelse er naturligvis meget problematisk, da man aldrig kender tilvækstens sande værdi, men for dog at skabe en vis sikkerhed for, at der ikke er begået grovere systematiske fejl, dels ved beregningerne, dels ved udregningen og benyttelsen af de 6 re-

præsentative træer, foretoges i en af hedeselskabets faste prøveflader, der er fulgt med målinger siden 1931, tilvækstbestemmelser på 6 gange 6 træer, der blev altså ialt udtaget 36 træer. Prøvefladen, der var på 4 ha, var udvist da udtagningen af prøvetræer fandt sted, og da disse udelukkende blev valgt blandt de udviste træer, kunne det ikke helt undgås, at enkelte træer, hvad kroneudviklingen angik, lå i underkanten af det normale for bevoksningen, altså formentlig med en lidt mindre tilvækst.

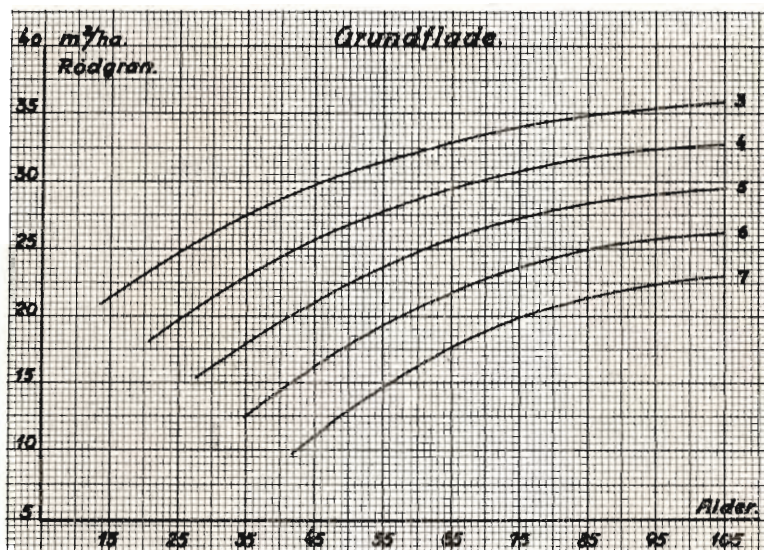

Gennemsnitlig årlig produktion — m^3 ved bedste afsætning.

Omdriftsalder	Boniteter				
	3	4	5	6	7
60	9,5	7,4	5,1		
70	10,1	8,0	5,9	4,1	
74		8,2			
80	10,5	8,5	6,5	4,8	3,2
90				5,3	3,7
105					4,3
Alder v. højde 1,3 m	12	15	19	24	30
Økonomisk fordelagtig omdriftsalder*)	70	74	80	90	105

*) Den økonomisk fordelagtige omdriftsalder beregnet ud fra prisniveau 1949—50 og ved $4\frac{1}{2}$ % p. a.

Hugst- mellem- rum	Fast prøve- flade pr. ha	Tilvækstbestemmelse efter stammeanalyser																						
		Gennemsnit af 36 træer					I diam. 6 træer { 21,8 cm			II diam. 6 træer { 21,7 cm			III diam. 6 træer { 21,8 cm			IV diam. 6 træer { 21,9 cm			V diam. 6 træer { 22,0 cm			VI diam. 6 træer { 22,0 cm		
		Massetilv.		Massetilv.		Tilv. på	Massetilv.		Afvi- gelse	Massetilv.		Afvi- gelse	Massetilv.		Afvi- gelse	Massetilv.		Afvi- gelse	Massetilv.		Afvi- gelse	Massetilv.		Afvi- gelse
		årlig m ³	ialt m ³	årlig m ³	ia't m ³	højde cm	diam. mm	årlig m ³	ialt m ³	i %	årlig m ³	ialt m ³	i %	årlig m ³	ialt m ³	i %	årlig m ³	ialt m ³	i %	årlig m ³	ialt m ³	i %	årlig m ³	ialt m ³
1931—1936	11,4	57	15,2	76	33	3,5	15,0	75	+1,3	14,5	73	+3,9	15,2	76	0	15,8	79	÷3,9	15,6	78	÷2,6	14,9	74	+2,6
1936—1940	15,3	61	12,5	50	30	2,9	12,6	50	0	12,3	49	+2,0	11,8	47	+6,0	13,2	53	÷6,0	13,5	54	÷8,0	12,3	49	+2,0
1940—1944	*)6,0	24	9,5	38	24	2,1	9,4	38	0	9,4	38	0	9,3	37	+2,6	9,7	39	÷2,6	9,5	38	0	10,0	40	÷5,2
1944—1950	16,8	101	11,6	70	27	2,4	12,3	74	÷5,7	11,8	71	÷1,4	11,9	72	÷2,9	11,4	68	+2,9	11,4	68	+2,9	11,3	68	÷2,9
1931—1950	12,9	243	12,3	234			12,5	237	÷1,3	12,2	231	+1,3	12,2	232	+0,9	12,6	239	÷2,1	12,5	238	÷1,7	12,2	231	+1,3

Middelfejl på den enkelte måling = $\pm \sqrt{\frac{13,18}{5}} = \pm 1,6 \%$. Middelfejl på middeltallet $\pm \sqrt{\frac{1,6}{5}} = \pm 0,7 \%$.

Prøveflademålingernes vedmasse er omregnet med de formler, der har været anvendt ved stammeanalyserne.

*) Der er formodentlig en større fejl i taxationsresultatet fra 1944.

Ved udregningen af resultatet (side 132), der viser en fin overensstemmelse mellem de 6 forskellige grupper, er ved omsætningen fra middeltræets tilvækst til tilvæksten pr. ha anvendt prøveflademålingens stamtal før hugst i udhugningsårene. Havde man i stedet anvendt hjælpetavlerne, fig. 2, 3 og 4, var resultatet for den samlede tilvækst i perioden blevet 1,4 % mindre, hvorved afvigelsen fra prøveflademålingens tilvækst var blevet ca. 5 %.

Udhugningsår	Reduceret stamtal før hugst		Diff. i %
	prøveflademålingens	beregnet	
1931	(1795)	(1900)	÷(5,8)
1936	1420	1355	+ 4,6
1940	1210	1205	÷ 0,4
1944	1070	1085	÷ 1,4
1950	1030	1030	0,0
	4730	4675	+1,4

Den tilfældige fejl, der opstår ved kun at anvende 6 prøve-træer, synes altså at være ret ufarlig, idet middelfejlen formentlig holder sig under + 2 %. Anderledes stiller spørgsmålet sig med hensyn til benyttelsen af bevoksningens middeltræ ved tilvækstberegningen i stedet for at anvende en diameterklassevis beregning. Der kan herved tænkes at fremkomme en systematisk fejl, og til undersøgelse af dette forhold foretoges en tilvækststopgørelse på begge måder i 10 prøveflader med forskellig diameter, hvortil anvendtes fig. 5, der viser sammenhængen mellem diameter og tilvækst. Resultatet for de enkelte prøveflader fremgår af følgende oversigt:

Plantagens navn	Prfl. i afd. nr.	Diameter cm	Prøvefladens tilvækst		Diff. m ³	Afvigelse i %
			diameter-klassevis m ³	ved benyttelse af 1 middeltræ m ³		
M. B. Bruun	58	7,9	1,702	1,706	0,004	÷ 0,2
Harreskov	45	10,7	2,593	2,531	0,062	+ 2,4
M. B. Bruun	102	11,1	2,872	2,887	0,015	÷ 0,5
Harreskov	126	12,6	4,167	4,020	0,147	+ 3,5
»	103	14,5	3,954	3,794	0,160	+ 4,0
»	105	14,8	3,033	2,931	0,102	+ 3,4
Birkebæk	31	15,0	2,917	2,851	0,066	+ 2,2
Harreskov	106	16,5	1,527	1,469	0,058	+ 3,8
»	110	21,5	4,050	4,045	0,005	+ 0,1
Slauggård	5	23,5	10,35	10,61	0,26	÷ 2,5

Middelafvigelsen for disse 10 prøveflader beløber sig til + 1,6 %, altså en systematisk fejl, der er mindre end 2 %. Fejlen synes at være størst i intervallet 11 til 18 cm, hvor der også på kurven fig. 5 er tale om den største tilvækststigning. En diameterklassevis beregning er altså lidt mere nøjagtig, men til gengæld besværligere, idet prøvetræernes tilvækst da skal oplægges grafisk for hvert udhugningsår med diameteren som indgang, hvorefter den derved fremkomne kurve sammen med diameterklassernes stamtal anvendes til beregning af diameterklassernes tilvækst.

Den fejl, der opstår ved at overføre afdelingens hugstmasse til prøvefladen, må formentlig henføres til de tilfældige fejl og kan på grund af materialets omfang næppe tillægges større betydning.

Den betydeligste fejlkilde forekommer sikkert ved bestemmelsen af hugstens diameter og stamtal. Har man begge dele konstateret ved målinger, kan man uden tvivl opnå meget fine resultater ved en sådan analytisk tilvækstberegning, der måske ikke i det lange løb giver en nøjagtigere tilvækstbestemmelse end almindelige faste prøveflademålinger, men uden tvivl en rigtigere tilvækstgang, og dette skaber forøgede muligheder for at kunne bedømme virkningen af forskellige hugstmetoder.

For at skaffe sig gode oplysninger om forskellige træarters eller blandingsbevoksnings vækst er det da en nærliggende tanke, i særdeleshed på distrikter, hvor hugsten ikke har været ført afdelingsvis, at oprette et antal prøveflader, i hvilke man blot skulle notere sig grundfladen og stamtallet af de udviste træer hver gang afdelingen stod for hugst. Det kunne måske hertil være praktisk at benytte en selvregistrende klup, der netop giver de oplysninger, man har brug for.

Når plantagen eller skoven planlægges, f. eks. hvert 10., 15. eller 20. år, eller når spørgsmålet får aktuel interesse, fuldtakseres prøvefladen, og der foretages stammeanalyser på ca. 6 træer, som ovenfor beskrevet. Er arbejdet sat i system, foregår det hele let og hurtigt. 3 mand, f. eks. 1 forstkandidat, 1 skovfogedaspirant og en arbejdsmand, kan udføre fuldtaksation og stammeanalyser i 3 prøveflader på en dag.

Alt i alt synes der ved den foran beskrevne fremgangsmåde at kunne opnås en tilfredsstillende tilvækstbestemmelse, idet de fejlmuligheder, der har været taget op til bedømmelse, synes at være ret betydningsløse.

De foreliggende kurver for rødgranens masse- og tilvækstforhold kan sikkert med forsigtighed anvendes over det meste af midtjylland fra Viborg til den gamle grænse, men det må samtidig pointe-

res, at forskelligheder i klimaforhold såvel som i kultur- og behandlingsmåde kan give ikke ubetydelige lokale udsving.

Kulturmetoden synes at have haft en ret stor indflydelse på varigheden af stampeperioden, der har svinget mellem 8 og 40 år, men når først en bevoksning efter indtrådt slutning er kommet i vækst, synes den, hvad tilvæksten angår, at forholde sig som en efter stampeperiodens længde tilsvarende yngre bevoksning.

Tilvækstbestemmelse efter stammeanalyser synes at være udmærket anvendelige når hugstregnskabet har været ført afdelingsvis og når repræsentationsfejlen ved omhyggelig udvælgelse af prøvetræer kan begrænses til et minimum. Ved måling af udhugningstræernes grundflade og stamtal kan der efter denne metode sikkert opnås endog meget gode resultater, der næppe står tilbage for prøveflademålingernes og endda i visse henseender overgår disse.

Lævirkning.

Ved en beklagelig ombrydningsfejl i artiklen om »Lævirkning« i sidste nr. af tidsskriftet, er artiklens indledende linier blevet temmelig uforståelig, hvorfor vi her gengiver den rette ordlyd:

Den umiddelbare iagttagelse vil give praktikerne den erfaring, at et forøget læ på dyrket jord i almindelighed vil medføre en forøget afgrøde, og det er vel den oprindelige årsag til plantning af læhegn; men ved en sådan rent kvalitativ betragtning vindes der intet kendskab til, i hvilket omfang det er fordelagtigt at plante læhegn; kun så meget er klart, at da læhegn betyder et tab i jordareal og visse ulemper ved dyrkningen af jorden, må der være en grænse for den tæthed af læhegn, som alt taget i betragtning vil give et merudbytte.

Hedeselskabets forretningsførere.

På grund af manglende tid har hedeselskabets hidtidige forretningsfører for *Vorbasse* distrikt, sparekassedirektør *C. Hansen*, *Vorbasse*, ønsket at afgive dette hverv, som derefter er overtaget af plantør *E. Gejl*, *Fromsseier* plantage, *Vorbasse*.

Endvidere har proprietær *K. Rafn Sørensen*, *Sdr. Elkjær*, *Sulsted*, overtaget forretningsførerhvervet for *Sulsted* distrikt i stedet for afdøde forstander *Ejnar Knudsen*, forsøgsstationen, *Tylstrup*.

Fra hedeselskabets grundforbedringsvirksomhed

Fra distriktskontorerne under hedeselskabets mose- og engafdeling foreligger der en opgørelse over arbejdet i marts måned 1950.

Det fremgår heraf, at der i månedens løb er fuldført 188 arbejder omfattende 637 ha til en samlet udgift af 818 935 kr. Heraf var 181 drænings- og kultiveringsarbejder omfattende 560 ha (udgift 699 065 kr.) og 7 vandløbsreguleringer med et interesseret areal på 77 ha (udgift 119 870 kr.).

Derudover er der i samme måned ved samtlige distrikter færdigprojekteret og tilstillet rekvirenterne 373 arbejdsplaner omfattende 1268 ha til en overslagssum af 1 589 600 kr. Heraf var 367 drænings- og kultiveringsplaner omfattende 1096 ha (overslagssum 1 471 530 kr.) og 6 vandløbsreguleringer med et interesseret areal på 172 ha (overslagssum 118 070 kr.).

C. V. S. L.

Nye plantagearealer.

Nr. 3363 A. *Morhøj plantage*, ca. 7,1 ha, Thorning sogn, Viborg amt. Plantagen ejes af gårdejer Anders Kristian Bach, Knudstrup pr. Kjellerup.

Arbejdet ledes af skovrider Christensen.

Nr. 3364 A. *SpanDET Bjerger plantage*, ca. 11,9 ha, Højrup sogn, Tønder amt. Plantagen ejes af gårdejer Jes J. Kjær, SpanDET pr. Arnum. Tilplantningen er påbegyndt.

Arbejdet ledes af skovrider Fromsejer.

Mindre

MEDELELSER ★

* * *

Andelsselskabet *Vestjyllands Mergelforsyning* har holdt generalforsamling i Esbjerg. Formanden, grdr. *Jesper Jespersen*, Gødstrup, oplyste, at det forløbne år havde været selskabets hidtil største med en leverance af 35 586 vognladninger mergel og et salg af kalk for 234 539 kr. Regnskabet balancerede med 687 368 kr. med et overskud på 27 342 kr. Efter generalforsamlingen holdt direktør *Basse*, hedeselskabet, foredrag.

*

A/S Give plantage har vedtaget i lighed med tidligere år at udbetale 6 % udbytte. Regnskabet balancerede med 55 576 kr. Selskabets mangeårige formand, pens. skovrider *J. J. Holt*, Grindsted, afgik på grund af alder og afløstes af grdr. *Arne Søndergaard*, Grønborg. Skovrider Holt blev udnævnt til æresmedlem af bestyrelsen og hylledes varmt for sin dygtige indsats for plantningssagen.

*

En mindsten for kammerherre Bech.

På *A/S Give plantages* generalforsamling blev det vedtaget, at plantagen skulle bekoste rejst en mindsten i mindeparken »Kongenshus« for afdøde kammerherre *Carl Bech*, Engelsholm.

Carl Bech, der døde i 1920, var i en meget lang årrække formand for *A/S Give plantage*. Fra 1879 til 1910 var han medlem af hedeselskabets repræsentantskab, en kort tid som dets formand, og i perioden 1910—12 selskabets direktør. I 33 år var han medlem af Vejle amtsråd og fra 1893—1909 formand for De jyske Landboforeninger. En periode var han tillige præsident i Det kgl. danske Landhusholdningsselskab.

Jordbrugskalk

Råkalk — findelt råkalk — pulveriseret jordbrugskalk
Skandinavisk Kalk- & Kridtindustri,
Hasseri — Aalborg. Telf. Aalborg 9253. Rigstelf. 21
Kalkværket: Telf. Gug 10 — Station: Gug

i **Forsikring skal man ha'.**
BALTICA

Alt i cementvarer,

rør i alle gængse størrelser efter ingeniørf. normer.

Tjæreborg cementstøberi.

Hurtig levering.

Telefon 21.

Reel betjening.

Nivaagaard Teglværk

Nivaa telefon nr. 9

DRÆNRØR . MURSTEN . TAGSTEN

Kaas- Briketter

Hovedforhandler:

Nordjyllands

Kulkompani

Nørresundby

Telefon 4227 - 4228

Fabrik: Kaas

Telf. Kaas 11

A. Philipsen & Co

Set. Mathiasgade 58 . Viborg

Elektriske Anlæg

Vandværksanlæg

Telefon 173 og 174

HAMMERUM HERREDS

Spare- og Laanekasse

Hørning - Telf. 10 . 314

Østergade 6

Kontortid: 10-12,30 og 14,30-17

Røde — 2" — 12" — Drænrør.

Forlang tilbud.

Akts. Frederiksholms Tegl- & Kalkværker.
Rosenørnsallé 18. — København V. — Central 282.

Kjellerup Betonvarefabrik

ved I. T. BIRK . Telefon 45 Kjellerup

Efter kl. 17: Rødkjærsgade telefon 14

Fører kun Δ mærkede varer.

Alle arter betonvarer til afvanding og kloak føres.

Forlang tilbud

Katalog sendes

gratis paa

Forlangende

STRYG elektrisk ...

A/s Fiskbæk Briketfabrik

Herborg 12

SPRIT
til teknisk Anvendelse.

SKOVFRØKONTORET

JOHANNES RAHN & SØN NORMASVEJ 21 · KØBENHAVN-VÅLBY · TELF. VÅLBY 8

Leverer alle Arter Skovfrø efter forudgående Undersøgelse ved Statsfrøkontrollen i København samt med nøje Angivelse af Proveniens. — Prislister sendes paa Forlangende.

FRØKONTORET

(for undersøgt markfrø)
— Grundlagt 1887 —

KOLDING
Telefon 43

A/S Skive Markfrøkontor

Grundlagt 1896
Telefon 94 Skive
FRØAVL - FRØHANDEL

PALUDANS PLANTESKOLE

- - KLARSKOV - -
130 tdr. land

Skovplanter,
hæk- og hegnplanter,
allétræer

Forlang prislister
TELEFON KLARSKOV NR. 9

Brostrøm's Planteskole

VIBORG
ved C. Nielsen
Telefon 42

leverer alle
planter for have,
mark og skov

Haardføre og veldrevne
arter for ethvert formaal

Hulkjærhus Planteskole

RØDKJÆRSBRO
Telefon Ans 25

Planter til skove,
læhegn og have

Herning Hede- & Discontobank

10-12¹/₂, 2¹/₂-5
Telefon 5 273 720

Sophus Børndsen A/S

V. Farimagsgade 41 · København V.
Kannikgegade 18 · Aarhus

ALT I ENTREPRENØRMATERIEL
Leverandør til Hedeselskabet

Varde Bank

Esbjerg afdeling

Kongensgade 62
og fiskerihavnen

Fræsning

af eng og mose samt pløjning
og grubning af planteriller
udføres med nye maskiner.

Vagn Jensen,
Vesterlund.
Telefon Vester 31 u.

Randers Planteskole

v. Petri Petersen
Telefon 423

Alt i haardføre
og veludviklede planter
til have, mark og skov

Frøavlscentret

HUNSBALLE

Holstebro · Tlf. 353
Frøavl og frøhandel

Rødkjærsbro Cementvarefabrik

ved I. T. BIRK · Telef. Rødkjærsbro 14

Fører kun Δ mærkede varer.
Alle arter betonvarer til afvanding og kloak føres.
FORLANG TILBUD

Trifoliums Frø

giver stor Høst.

Sydvestjydske Teglværkers Salgskontor Ølgod

Telefon 58

Telefon 59

Petersværk Betonvare-Industri.

Nørresundby. - Tlf. 1055 (2 lin.)

Alt i betonvarer efter D. S. 400.
Renseadlæget »Ringtanken« (Dansk patent nr. 59820).
Egne fremstillingsmetoder af højeste standard.

Stenvad

Cementstøberi

Telf. 6 Stenvad

Arnold Westmark

Alle \triangle mærkede rør føres
Altid leveringsdygtig

RØDE DRÆNRØR

føres altid på lager fra 2" til 8". — Tilbud til tjeneste.

A/S Gammelgaard Teglværk.
Telefon 187. Skive.

Skive Cementstøberi

KNUD ØSTERGAARD
Telefon 921

Normrør

med garantimærket \triangle
Imprægnering
Brøndrør

RØDE DRÆNRØR TAGSTEN MURSTEN

=
Kählers Teglværk
Korsør

Krogsgades Cementstøberi

v/ J. C. Halvorsen & Sønner.

Kontor:
Dannebrogsgade 22, Århus.
Telefon 5019—5020.

Ny fabrik i Vejlbj.
Tlf. Riiskov 9319.

Alt i betonvarer D. S. 400.

RESENBRO

CEMENTSTØBERI

v/ ingeniør C. G. Madsen
Telefon 34

Prima betonrør efter dansk
ingeniørforenings normer.

Mrk. \triangle i alle gangbare di-
mensioner fra 10—60 cm så-
vel med som uden muffe.
FORLANG TILBUD

Bjerringbro

Cementvarefabrik

ved Th. Petersen
Telf. 111, Bjerringbro

ALLE

\triangle MÆRKEDE RØR
Imprægnerede
og uimprægnerede

Stort lager
Altid leveringsdygtig

RANDERS

MØRTELVÆRK OG BETONRØRSFABRIK

v/ Marius Ødum
Kristrup pr. Randers
Tlf. 400 Randers fri not.

Kun \triangle mærkede varer
føres. - Største lager.
Bedste kvaliteter.
Forlang tilbud.

Teglværkernes Salgskontor

Esbjerg
Telef. 265—546

DRÆNRØR

2"—15"
Mursten . Tagsten

Midtjydske Betonvarefabrikker

Fabrik & lager — Telf. Herning 476

Herning & Lind. Telf. Lind 45

Lager af \triangle mrk. betonvarer

HØJSLEV TEGLVÆRKER A/S

Prima, røde drænrør

i størrelse fra 2 til 15 tommer

Indhent tilbud

Tlf. Højslev 3

Midtjydske Teglværkers Salgskontor

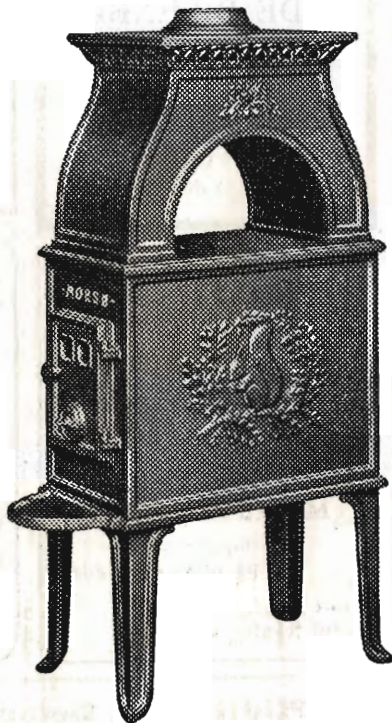
Telefon Skive 1030

S. m. b. A.

Telefon Viborg 1330

Alle størrelser i drænrør leveres

Morsø Støbegods

AKTIESELSKABET
N.A. Christensen & Co.
KGL. HOFLEVERANDØR
NYKØBING MORS

Redaktionsudvalg: Afdelingsleder, civilingeniør J. Parbo (formand),
afdelingsleder, skovriider B. Steenstrup og botaniker N. C. Nielsen.

Redaktør: Har. Skodshøj.

Carlo Mortensens Bogtrykkeri. Viborg